Р Е Ш Е Н И Е
№ 44538

гр. София, 12.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 75 състав,** в публично заседание на 02.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **11734** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).

Образувано е по жалба на И. И. И., подадена чрез адв. Р. М., срещу Заповед № 26-4332-004137/11.08.2026 г., издадена от полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ при Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП на жалбоподателя е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) - „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от шест месеца.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на описаната заповед на всички основания по чл. 146 АПК. Поддържа се, че същата е издадена от некомпетентен орган, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и неговата цел. Оспорващият счита, че не са установени техническите характеристики на управляваното електрическо превозно средство и приложимият регистрационен режим. Твърди, че превозното средство представлява индивидуално електрическо превозно средство, за което към датата на проверката не е съществувал приложим ред за регистрация. Навеждат се възражения за липса на виновно поведение, доколкото жалбоподателят е участвал в организирано мероприятие с превозни средства, предоставени от търговско дружество, чиито представители са определяли маршрута. Оспорва се спазването на сроковете за издаване на заповедта, сочи се, че свидетелството за управление е било фактически отнето преди нейното издаване, както и че във връзка със същото деяние е образувано досъдебно производство. Поддържа се несъответствие на приложената мярка с принципа на съразмерност.

Иска се отмяна на заповедта и присъждане на разноски.
В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Т., преупълномощен от адв. М., който поддържа жалбата и излага съображения в подкрепа на наведените отменителни основания. Акцентира върху обстоятелствата, че превозните средства са били предоставени за организирана обиколка, първоначално осъществявана по горски маршрут, че движението на групата е било ръководено от представители на дружеството и че жалбоподателят не е разполагал с информация относно техническите характеристики и регистрационния режим на управляваното превозно средство. Претендира разноски.
Ответникът – полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ при СДВР, чрез юрк. М., оспорва жалбата. Представя писмени бележки. Счита, че са налице всички предпоставки за прилагане на процесната ПАМ, доколкото жалбоподателят е управлявал нерегистрирано МПС по път, отворен за обществено ползване. Счита, че в качеството си на правоспособен водач жалбоподателят е бил длъжен да познава и спазва изискванията на ЗДвП. Претендира юрисконсултско възнаграждение.
Административен съд – София-град, III отделение, 75-и състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:
Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на оспорения индивидуален административен акт, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима.
Разгледана по същество, жалбата е основателна.
От приетите по делото писмени доказателства се установява, че на 04.07.2026 г. в [населено място], на [улица], жалбоподателят И. И. е управлявал двуколесно електрическо превозно средство марка C., модел L. B. X, номер на рама 229922100045140, собственост на „София Електрик Ендуро“ ЕООД, което не е регистрирано и е било без поставена регистрационна табела. Превозното средство е предоставено за управление на жалбоподател с договор за наем от 01.04.2026 г. За констатираното неправомерно поведение е съставен АУАН № 5219300/04.07.2026 г., с който е прието, че е осъществено нарушение на чл. 140, ал. 1 ЗДвП.
На същата дата е изготвена докладна записка от контролен орган при ОПП - СДВР, а впоследствие полицейски инспектор към ОПП „Пътна полиция“ – СДВР е направил предложение материалите относно проверените електрически превозни средства да бъдат изпратени на компетентното звено по регистрация с оглед изясняване на обстоятелството дали същите подлежат на регистрация по установения ред (вж. Докладна записка рег. № 4338р-18381/05.07.2026 г.). До приключване на съдебното дирене не е представено становище на посоченото звено, нито друг документ, съдържащ класификация на процесното превозно средство. Такъв документ не е посочен и в обстоятелствената част на обжалваната заповед, който по аргумент на възприетото в Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС да бъде разгледан като част от мотивите на органа за упражняване на компетентността.
Въз основа на констатациите в АУАН е издадена оспорената Заповед № 26-4332-004137/11.08.2026 г., с която по отношение на И. И. И. приложена ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП - „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от шест месеца.
В съдебното производство са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля Д. Т. Г.. Същият заявява, че жалбоподателят е организирал обиколка с електрически превозни средства по повод ергенското му парти. Участниците първоначално са се придвижвали по горски маршрут, след което са излезли на асфалтов път, където са били спрени за полицейска проверка. Групата е била придружавана от двама представители на дружеството организатор „София Електрик

Ендуро“ ЕООД, единият от които се е движел начело, а другият - в края на групата, като маршрутът е бил определян от тях. Свидетелят сочи, че преди началото на обиколката е бил проведен инструктаж относно начина на управление на превозните средства, но на участниците не е била предоставена информация относно техническите им характеристики и регистрационния им режим.
Съдът кредитира показанията на свидетеля в частта относно непосредствено възприетите от него факти, доколкото същите са логични, последователни и не се опровергават от останалите доказателства. Изявленията му относно осведомеността на жалбоподателя се ценят с оглед установените обективни обстоятелства, при които е проведено мероприятието, без да им се придава характер на непосредствено доказателство за субективното отношение на последния.
При така установената фактическа обстановка съдът формира следните правни изводи:
Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146.
С жалбата е оспорена компетентността на издателя на акта, респ. неговата валидност. Възражението е неоснователно.
Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 2б, 4, т. 5, буква "а", т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица.
По делото са представени Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи, Заповед № 513з-9669/13.09.2024 г., Заповед № 513з-14431/01.12.2025 г. и Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на директора на СДВР.
Със Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. са определени службите и длъжностните лица, осъществяващи контрол по ЗДвП. Със Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. директорът на СДВР е оправомощил определени категории длъжностни лица да прилагат принудителни административни мерки по чл. 171 ЗДвП, включително служители от отдел „Пътна полиция“ при СДВР. От представената Заповед № 513з-14431/01.12.2025 г. се установява, че инспектор Е. Л. Б. е преназначена на длъжността полицейски инспектор IV степен в група 01 „Административно-наказателна дейност“ на сектор „Административно обслужване“ към отдел „Пътна полиция“ при СДВР. Същата е издател на процесната заповед и попада в кръга на оправомощените длъжностни лица по Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г.
Следователно оспореният административен акт е издаден от материално и персонално компетентен орган в пределите на предоставените му правомощия.
Процесната заповед е издадена на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП. Посочената разпоредба предвижда временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство до решаване на въпроса за отговорността на водача, но за не повече от шест месеца, в предвидените от закона случаи на извършени нарушения, за които е установено наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство, включително нарушенията по чл. 175, ал. 3 ЗДвП.
Съгласно чл. 175, ал. 3 ЗДвП наказва се с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер. Разпоредбата на чл. 140, ал. 1, изр. първо ЗДвП предвижда, че по пътищата, отворени за обществено ползване, се допускат само моторни превозни средства и ремаркета, които са регистрирани и са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места.

От систематичното тълкуване на посочените разпоредби следва, че материалноправна предпоставка за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП е установяването на управление на моторно превозно средство, за което съществува задължение за регистрация по надлежния ред, при липса на такава регистрация или при отсъствие на изискуемите регистрационни табели.
В случая между страните не е спорно обстоятелството, че управляваното от жалбоподателя двуколесно електрическо превозно средство, марка „С.“, модел „L. B. X“, не е било регистрирано по установения ред и не е било снабдено с регистрационна табела. Само по себе си обаче това обстоятелство не е достатъчно, за да обоснове осъществяването на състава на нарушението по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, към който препраща разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП, послужила като правно основание за налагане на процесната ПАМ. За приложението на посочените разпоредби е необходимо да бъде установено, че управляваното превозно средство притежава качеството на „моторно превозно средство“ по смисъла на ЗДвП и попада в категория, за която действащата нормативна уредба предвижда задължение за регистрация. Именно наличието на тези материалноправни предпоставки е спорно между страните и съставлява основния предмет на доказване в настоящото производство, доколкото от установяването им зависи дали твърдяното поведение осъществява обективните признаци на нарушението по чл. 175, ал. 3 ЗДвП и съответно дали е възникнало предвиденото в чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП основание за прилагане на оспорената ПАМ.
Съгласно § 6, т. 11 от Допълнителните разпоредби на ЗДвП „моторно превозно средство“ е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване, с изключение на релсовите превозни средства и индивидуалните електрически превозни средства. В § 6, т. 12–14 са дадени легалните определения на отделни категории превозни средства, включително автомобил, мотоциклет и мотопед, а § 6, т. 18б се съдържа определението за „индивидуално електрическо превозно средство“ - пътно превозно средство, оборудвано с електрически двигател/и и максимална конструктивна скорост, надвишаваща 6 km/h, но ненадвишаваща 25 km/h, без или със място за сядане с височина на точка R (референтна точка на седене), ненадвишаваща 540 mm, когато превозното средство е с не повече от две колела или с височина на точка R, ненадвишаваща 400 mm, когато превозното средство е с три или повече колела, със собствена маса до 50 kg.
Отнасянето на конкретно превозно средство към някоя от нормативно установените категории предпоставя установяване на неговите обективни технически характеристики, в това число максималната конструктивна скорост, собствената маса и останалите технически показатели, имащи определящо значение за съответната правна квалификация. Ето защо принадлежността на процесното електрическо превозно средство към категорията на моторните превозни средства, съответно приложимостта на установения за тях регистрационен режим, не може да бъде изведена единствено от търговското му наименование, външните му белези или наличието на електрически двигател, а следва да бъде установена въз основа на конкретни и проверими данни за техническите му характеристики, съотнесени към законовите критерии за разграничаване на отделните категории превозни средства.
От представените по делото от „София Електрик Ендуро“ ЕООД писмени доказателства се установяват данни относно марката и модела на управляваното от жалбоподателя електрическо превозно средство – Sur-R. L. B. X, но същите не съдържат достатъчна информация за техническите му характеристики, необходими за определяне на неговата категория по смисъла на ЗДвП. В частност, приложената фактура удостоверява обстоятелства, свързани с придобиването на електрически мотор, но не представлява документ, удостоверяващ техническите параметри и нормативната категория на конкретното превозно средство, индивидуализирано с номер на рама

229922100045140. По делото не са ангажирани и други доказателства, като удостоверение за съответствие, документ за одобрен тип или становище на компетентното регистрационно звено, въз основа на които да бъдат установени релевантните технически характеристики и да се извърши обоснована преценка дали процесното превозно средство попада в категорията на моторните превозни средства, за които е предвидена задължителна регистрация. При тази доказателствена непълнота не може да се направи категоричен извод за приложимостта на регистрационния режим, чието неспазване е елемент от фактическия състав на нарушението по чл. 175, ал. 3 ЗДвП и обуславя възможността за прилагане на принудителната административна мярка по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП.

В подкрепа на изложеното съдът съобразява и съдържанието на приложената към административната преписка докладна записка, в която изрично е предложено материалите относно проверените електрически превозни средства да бъдат изпратени на компетентното звено по регистрация с оглед установяване дали същите подлежат на регистрация по действащия нормативен ред. Това обстоятелство сочи, че необходимостта от изясняване на приложимия регистрационен режим е била констатирана още в хода на административното производство, преди издаването на оспорената заповед. Въпреки това по делото липсват доказателства предложената проверка да е била извършена, както и данни за получено становище или друг резултат от нея, въз основа на който административният орган да е установил, че конкретното превозно средство, управлявано от жалбоподателя, представлява моторно превозно средство, подлежащо на задължителна регистрация.

Разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 АПК възлагат на административния орган задължението преди издаването на индивидуалния административен акт да изясни всички факти и обстоятелства от значение за случая, като служебно събере необходимите за това доказателства. В разглеждания случай изпълнението на това задължение е предполагало установяване не само на обстоятелството, че жалбоподателят е управлявал електрическо превозно средство без регистрационна табела, но и на неговите технически характеристики, позволяващи да бъде определена правната му категория и приложимият регистрационен режим. Последното е от съществено значение, тъй като задължението за регистрация на конкретното превозно средство представлява необходима материалноправна предпоставка за осъществяване на обективния състав на нарушението по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, с което е обвързано прилагането на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП. Ето защо констатацията за липса на регистрация не е достатъчна сама по себе си да обоснове законосъобразността на наложената мярка, без да е установено, че за управляваното превозно средство е съществувало нормативно задължение за регистрация.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК административният орган носи доказателствената тежест за установяване на фактическите основания, посочени в оспорения административен акт, както и за спазването на законовите изисквания при неговото издаване. В съответствие с тази разпоредба, с определение № 37865/01.10.2026 г. съдът е разпределил доказателствената тежест между страните, като изрично е указал на ответника задължението да установи наличието на фактическите предпоставки за прилагане на процесната принудителна административна мярка. Независимо от дадените указания ответникът не е ангажирал доказателства, въз основа на които да бъдат установени техническата категория на конкретното превозно средство и приложимият спрямо него регистрационен режим. В проведеното открито съдебно заседание процесуалният му представител е заявил, че няма други доказателствени искания и няма да сочи допълнителни доказателства, след което съдът е приключил съдебното дирене.

Действително, по силата на чл. 171, ал. 2 АПК съдът разполага с правомощието да

назначава вещи лица и служебно, когато това е необходимо за изясняване на релевантните факти. Упражняването на посоченото правомощие обаче не отменя установеното в чл. 170, ал. 1 АПК разпределение на доказателствената тежест, нито освобождава административния орган от задължението по чл. 35 и чл. 36 АПК да изясни относимите факти и да събере необходимите доказателства преди издаването на акта. В случая нито оспорената заповед, нито останалите документи от административната преписка съдържат конкретни технически данни, въз основа на които да може да се проследи преценката на административния орган относно приложимия регистрационен режим.
Съдебният контрол за законосъобразност допуска събиране на допълнителни доказателства, но не предполага съдът да замества административния орган при първоначалното формиране на фактическите основания за упражняване на предоставеното му властническо правомощие. При тези обстоятелства настоящият съд не намира основание да упражни служебно правомощието си по чл. 171, ал. 2 АПК единствено с цел преодоляване на доказателствената непълнота, произтичаща от неизпълнението на задълженията на административния орган.
Съобразно приложените по делото доказателста съдът приема, че в случая не е установено управляваното от жалбоподателя електрическо превозно средство да принадлежи към категория моторни превозни средства, за които действащата нормативна уредба предвижда задължителна регистрация. Този извод не означава, че процесното превозно средство е доказано освободено от регистрация, а че административният орган не е установил положителния факт, на който основава упражненото властническо правомощия.
Неблагоприятните последици от недоказването на доказването на съществен елемент от състава на нарушението по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, а именно управление на МПС, за което съществува задължение за регистрация по установения ред, следва да бъдат понесени от ответника съобразно чл. 170, ал. 1 АПК. При недоказаност на тази предпоставка не може да се приеме за установено и фактическото основание за прилагане на мярката по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ ЗДвП. Това обуславя извод за незаконосъобразност на оспорената заповед.
Изложените от жалбоподателя възражения за липса на виновно поведение не обосновават сами по себе си основание за отмяна на ПАМ. Принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП се различават по правна природа и предназначение от административните наказания. Съгласно чл. 22 ЗАНН принудителните административни мерки се прилагат за предотвратяване и преустановяване на административни нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях. Изискванията за виновност по чл. 6 и чл. 7 ЗАНН се отнасят до реализирането на административнонаказателна отговорност и не представляват необходима предпоставка за прилагане на принудителни административни мерки.
Обстоятелствата, че жалбоподателят не е собственик на превозното средство, че същото му е било предоставено от търговско дружество и че маршрутът е бил определян от представители на организатора, не изключват сами по себе си възможността за прилагане на мярката. Те обаче са относими към преценката за конкретната фактическа обстановка и за съответствието на административната намеса с принципа на съразмерност.

Съгласно чл. 6 АПК административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, като административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която се издава. Посоченият принцип изисква наличието на разумно съотношение между целта на приложената ПАМ и използваните за нейното постигане средства. Административната намеса следва да бъде не само годна да постигне тази цел, но и необходима за нейното осъществяване, като засягането на правата и законните интереси на адресата не може да надхвърля необходимото. Следователно законността на преследваната цел сама по себе си не оправдава всяко ограничаване на правата на гражданите, а предполага използваното средство да почива на установени фактически основания и да съответства на предвиденото от закона предназначение. В разглеждания случай с оспорената заповед е наложена мярка, ограничаваща правото на жалбоподателя да управлява МПС, без да е установено по надлежния ред, че управляваното от него електрическо превозно средство попада в категория, за която съществува нормативно задължение за регистрация. При недоказаност на това обстоятелство не може да се приеме, че наложеното ограничение е било необходимо за постигане на предвидената от закона цел.
В обобщение съдът преценява оспорената заповед като незаконосъобразна. Налице са отменителните основания по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК, а предвид необоснованото ограничаване на правата на жалбоподателя – и несъответствие с целта на закона по чл. 146, т. 5 АПК.
При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски. Същите са своевременно поискани, доказани по основание и размер и възлизат на 405,11 евро, от които 5,11 евро за държавна такса и 400,00 евро – заплатен адвокатски хонорар.
Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, III отделение, 75-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 26-4332-004137 от 11.08.2026 г., издадена от полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ при Столичната дирекция на вътрешните работи.
ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на И. И. И. направените по делото разноски в общ размер на 405,11 евро (четиристотин и пет евро и 11 цента).
Решението не подлежи на обжалване.